

پل کروگمن، اقتصاددان نوبلیست از اقتصاد پساکرونا می گوید

تصمیم های اقتصاد پساکرونا چگونه باید باشد

صندوق بین المللی پول جایگزین دانشگاه

کروگمن در بخشی از سخنانش به این موضوع اشاره کرده که گمان می کند از مدت‌های پیش اقتصاد کلانی که در دانشگاه تدریس می‌شده، از دغدغه‌های اقتصاد در زندگی واقعی فاصله گرفته است. به بیان کروگمن، در اقتصاد کلان موضوعاتی وجود داشته که صدای آن از خارج ادبیات دانشگاهی به گوش می‌رسیده است. بعضاً مطرح کردن موارد معقول به دلیل سیاست‌های داخلی قابل قبول نبوده، به گفته

شرایط اقتصادی، در بحران جدید بسیار ترسناک است. به گفته وی، اگر بخواهیم دو بحران موجود را مقایسه کنیم، باید بگوییم که بحران پیشین یعنی ۲۰۰۸، بحرانی بود که ما خود آن را به وجود آوردیم. ما اجازه دادیم که مشکلات سیستم عفونی بشود، بدهی زیادی داشتیم، درگیر ترتیبات مالی بسیار پیچیده‌ای بودیم که هیچ‌کس متوجه آنها نبود. در آن مقطع حقیقتاً خود را آسیب‌پذیر کرده بودیم به عبارتی ما با گیر کردن بند کفش خودمان، سکندری خوردیم. در نتیجه دلایل خارجی عامل ایجاد بحران برای ما نبود. ما در آن دوران در یک حباب زندگی می‌کردیم و زمانی که حباب ترکید، همه چیز از هم پاشید.

کروگمن اضافه کرد که با این حال اوضاع این بار متفاوت است. آنچه بر ما واقع شده، دلایل خارجی دارد. درست است که ایدئولوژیست‌ها از مدت‌ها پیش درباره احتمال وقوع یک پاندمی هشدار داده بودند ولی آنچه اکنون در قالب ویروس همه‌گیر کرونا جهان را تحت تأثیر قرار داده در چشم‌انداز قرار نداشت و نمی‌توان وقوع آن را نتیجه مسئولیت‌گریزی افراد دانست. بنابراین لازم است تأکید کنم که بحران کنونی از سویی بدتر از هر وضعیتی است که افراد از قبل پیش‌بینی می‌کردند و از طرف دیگر به نظر من مهارشوندته‌تر از بحران‌های جهانی پیشین است، حداقل از بعد اقتصادی. عمدتاً به این دلیل که بحران موجود نقصی در سیستم اقتصادی ما به حساب نمی‌آید. در این موضوع به لحاظ فاعلی بازار انگری درخصوص بهداشت عمومی دچار خطا شدیم و اگر بتوانیم این خطا را تصحیح کنیم، آن موقع می‌توانیم بگوییم از لحاظ اقتصادی در وضعیت اقتصادی پایدار قرار داریم.

این استاد دانشگاه در ادامه در این باره که چگونه می‌توان وجود ۲۰ میلیون بیکار در آمریکا و در عین حال زخم خوردن اقتصادهای محلی از کرونا را با موضوع پایداری و حتی رونق برخی شرکت‌ها تحلیل کرد، چنین گفت: بازار بورس بازاری نیست که طبق آن لزوماً به این نتیجه دست بیایم که مردم درباره اقتصاد چگونه فکر می‌کنند؟ حضور مردم در این بازار اکنون بیشتر نشان‌دهنده این است که افراد فکر می‌کنند که با سرمایه‌گذاری در این بازار چقدر می‌توان درآمد کسب کرد؟ اگر نگاهی به وضعیت بازارهای جایگزین کنید، متوجه می‌شوید که چندان اوضاع خوبی ندارند. مثلاً نرخ سود اوراق قرضه دولتی ۱۰ ساله اکنون ۰.۰۷ درصد است که تورم را پوشش نمی‌دهد. بنابراین اکنون افراد بسیاری در حال جمع‌آوری سیاست‌های حمایتی روبه‌رو شویم. در ادامه این یادگست در پاسخ به سؤالی مبنی بر مقایسه بحران اقتصادی ناشی از شیوع بیماری همه‌گیر کرونا و بحران مالی ۲۰۰۸ چنین توضیح داد: به نظر من مقیاس واقعی بحران کنونی حتی بزرگ‌تر از بحران سال ۲۰۰۸ است. از نظر بسیاری، سرعت بهم ریختن

تصویب دوفوریت لایحه افزایش سرمایه شرکت‌های بورسی

ارتباط شرکت‌های بورسی با منابع دستگاه‌های اجرایی قطع می‌شود

نمایندگان دوفوریت لایحه افزایش سرمایه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار با سلب حق تقدم را تصویب کردند. نمایندگان در نشست علنی چهارشنبه ۱۵ مردادماه مجلس شورای اسلامی، در جریان بررسی لایحه افزایش سرمایه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار با سلب حق تقدم، با بررسی دوفوریتی این لایحه با ۱۶۸ رأی موافق، ۳۹ رأی مخالف و ۱۱ رأی ممتنع از مجموع ۲۳۷ نماینده حاضر در صحن موافقت کردند.

اسماعیل جلیلی، معاون امور حقوقی و مجلس وزیر اقتصاد در تشریح لایحه دوفوریتی افزایش سرمایه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار با سلب حق تقدم گفت: این لایحه براساس توصیه‌های مکرر ارائه شده در نشست‌های تخصصی، کمیسیون‌های مجلس و جلسات نشست‌های علمی حوزه بازار سرمایه تدوین و ارائه شده است.

وی افزود: از آنجایی که تقویت و استمرار تعمیق بازار سرمایه و بورس مدنظر است، لایحه دوفوریتی افزایش سرمایه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار با سلب حق تقدم در ۲۲ تیر ۹۹ توسط هیأت دولت به تصویب رسید و در اول مرداد ۹۹ به مجلس تقدیم شد.

جلیلی اضافه کرد: براساس لایحه مذکور دستگاه‌های اجرایی که شرکت‌های بورسی را تحت کنترل یا تملک دارند، می‌توانند برای طریق تأمین مالی طرح‌های جاری و توسعه‌ای از طریق افزایش سرمایه اقدام کنند، اما این امر منوط به عرضه سهام آنها در بورس به‌صورت عمومی است.

معاون امور حقوقی و مجلس وزیر اقتصاد با بیان اینکه این لایحه می‌تواند به سهامداران خرد کمک کند، ادامه داد: در صورت تصویب لایحه دوفوریتی افزایش سرمایه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار با سلب حق تقدم، شرکت‌های بورسی رابطه خود با منابع دستگاه‌های اجرایی را قطع می‌کنند.

بدین ترتیب یک گام بلند برای عمیق‌تر شدن بازار و همچنین هدایت نقدینگی وارد شده به بورس به سمت شرکت‌های تولیدی برداشته شد. براساس اعلام مسئولان در چهارماهه نخست سال جاری حدود ۹۰ هزار میلیارد تومان نقدینگی وارد بازار سرمایه شده است و در صورتی که این حجم از نقدینگی درخدمت بخش تولید قرار گیرد می‌تواند آثار مثبت بسیاری به همراه داشته باشد. بر همین اساس، کارشناسان اعتقاد دارند دولت و نهاد ناظر بازار باید درجهت افزایش تأمین مالی و هدایت سرمایه به بخش تولید گام بردارند. حال با این لایحه که دوفوریت آن به تصویب رسیده و نشان از توجه مجلس و دولت به این مهم دارد، زمینه برای تقویت بازار اول بورس فراهم شده است. درواقع شرکت‌های بورسی با افزایش سرمایه می‌توانند با اقدام به پرداخت بدهی‌های معوق خود کنند یا طرح‌های توسعه‌ای جدید خود را اجرایی کنند که هر دو به تقویت بخش تولید منجر می‌شود.

علاوه براین، این لایحه عرضه سهام در بازار را نیز افزایش می‌دهد، همانگونه که معاون حقوقی وزیر اقتصاد نیز توضیح داده است، برپایه این لایحه دستگاه‌های اجرایی که در بازار سرمایه فعال هستند، درصورت افزایش سرمایه شرکت‌های زیرمجموعه خود باید نسبت به عرضه عمومی سهام این شرکت‌ها اقدام کنند. براین اساس، ضمن اینکه شرکت‌های دولتی و زیرمجموعه آنها بیشتر وارد بازار می‌شوند، عرضه سهام نیز تقویت می‌شود تا عرضه و تقاضا در بازار متعادل‌تر شود. از دیگر مزایای این لایحه این است که شرکت‌های بورسی به طور کامل رابطه خود را با دستگاه‌های اجرایی قطع می‌کنند تاکنون شرکت‌های زیرمجموعه دستگاه‌های اجرایی از طریق منابع و بودجه شرکت‌های مادر اقدام به فعالیت می‌کردند، اما زمانی که سرمایه آنها افزایش یابد می‌توانند با اتکا به این سرمایه بند ناف خود را از دولت قطع کنند.

گفتنی است درحالی‌که در روز ۱۳ مرداد ماه جاری شاخص بورس از ۲ میلیون واحد گشته بود، در روز بعد شاخص این کانال را با عقب نشینی از دست داد، اما دیروز دوباره توانست کانال ۲ میلیون واحدی را پس بگیرد. صاحب‌نظران اعتقاد دارند با حمایت‌های منطقی از بازار سرمایه که در ماه‌های اخیر توانسته است در مهار نرخ تورم نیز مؤثر باشد، می‌تواند آثار مثبت قابل توجهی به همراه داشته باشد.

مدرس خیابانی: در کنترل واردات جدی هستیم

سرپرست وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: ۴ هزار پروژه تولیدی بالای ۸۰ درصد تکمیل داریم که تا پایان دولت افتتاح خواهند شد. حسین مدرس خیابانی روز گذشته در حاشیه جلسه هیأت دولت در جمع خبرنگاران، اظهار داشت: در حال مبارزه و در جنگ اقتصادی با چاشنی رسانه‌ای هستیم و ما از همه ابزارها استفاده خواهیم کرد تا در این جنگ اقتصادی با دشمنان پیروز شویم.

وی خاطرنشان کرد: در زمینه توسعه صادرات و کنترل واردات جدی هستیم و در زمینه محدود کردن واردات اقدام خواهیم کرد. سرپرست وزارت صمت گفت: روزی که کرونا شروع شد تنها ۲۰۰ هزار ماسک در روز تولید می‌شد ولی در حال حاضر روزانه ۱۱ میلیون ماسک تولید می‌شود.

مدرس خیابانی بیان کرد: مهم‌ترین برنامه ما برای وزارت صمت بحث تقویت بخش تولید است، توسعه صادرات و افزایش همه ابعاد تولید چه در بحث کمی و کیفی است و بیشتر از آن، اتکا به توان تولید داخل است.

وی افزود: وقتی باور به جنگ اقتصادی داشته باشیم، باید از همه داشته‌ها و ابزارهایمان برای مبارزه با دشمن استفاده کنیم و اجازه نخواهیم داد نرفته‌های دشمن اجرا شود و همه حربه‌هایشان را خنثی می‌کنیم.

سرپرست وزارت صمت با بیان اینکه محور دوم فعالیت ما تکمیل و اتمام پروژه‌های نیمه‌تمام است، اظهار داشت: ۲۰۰ طرح صنعتی معدنی با سرمایه‌گذاری با حجم ۱۷۰ هزار میلیارد تومان انتخاب کرده‌ایم. محور سوم نیز بحث توسعه صادرات و کنترل واردات است، مصمم هستیم نسبت به کنترل واردات و محدودیت آن فقط به اقلام اساسی اقدام کنیم.

مدرس خیابانی گفت: محور چهارم نیز مدیریت و کنترل بازار است؛ در بخش جهش تولید از چند مسیر آن را محقق می‌کنیم، استفاده از ظرفیت‌های خالی کارخانجات، احیا و راه‌اندازی طرح‌های نیمه‌تمام و دستیابی به فناوری نوین اهمیت دارد.

وی در ادامه بیان کرد: سازوکار بورس برای قانون ماده ۹۶ برنامه سوم توسعه است، امروز نزدیک ۱۵ الی ۲۰ سال است که فولاد در بورس عرضه می‌شود و دولت قصد خروج فولاد از بورس کالا را ندارد.

سهام هستند زیرا به هر حال این بازار به مرور زمان باذهی دارد.

وی گفت که اکنون بازار بورس رونق گرفته است و البته به سختی می‌توان آن را تحلیل کرد. به هر حال اکنون چشم‌اندازی که ویروس کرونا ایجاد خواهد کرد، بدتر شده است ولی با این حال برخی افراد مشتاقانه به بازار بورس روی آورده‌اند و با افزایش قیمت سهام تشویق می‌شوند به بازار وارد شوند.او درباره اینکه آیا رشد بازار بورس به افزایش نابرابری‌های اقتصادی منجر خواهد شد، توضیح داد که با توجه به اینکه بخش عمده سهام‌داران بازار سرمایه ثروتمندان هستند، پس با رشد شاخص بورس و فعال سیاسی اقتصادی وجود دارد که می‌گوید «بسیار سخت است فردی را پیدا کنید که می‌فهمد در حالی که عواید مالی او در گروی نفهمیدن است.» اگر واقعاً به دنبال آن باشید که ثروتمندان با مردم عادی افزایش ثروت‌مندانی برمی‌خورید که هزینه‌های گزافی برای زنده نگه داشتن این ایده صرف می‌کنند.اکنون یک ایدئولوژی فراگیری وجود دارد که می‌گوید دولت هیچ فایده‌ای ندارد و حضور آن صرفاً ضرر است؛ چرا باید دولت پولی را که افراد به دست می‌آورند از آنها بگیرد و صرف امور بیوهوده دولتمالاری کند؟ این موضوع در حالی مطرح می‌شود که جایی که پول به آن می‌رود، دقیقاً اینجا

درباره بخش‌هایی از آخرین کتابش «گفت‌وگو با زامبی‌ها» مورد سؤال قرار می‌گیرد. این اقتصاددان در این کتاب اشاره کرده است که مطرح شدن برخی ایده‌های بد هرگز تمام نمی‌شوند؛ یکی از این ایده‌ها «کاهش مالیات» است که همواره وزن سیاسی دارد. از کروگمن پرسیده شد که چرا تصور می‌کنند این ایده وزن سیاسی بالایی دارد؟ و آیا ماندگاری این ایده به این خاطر نیست که مردم تصور می‌کنند پول هایشان صرف خودشان نمی‌شود؟ او در پاسخ به این سؤال چنین جواب می‌دهد: جمله‌ای معروف از آنتون سیکلتر، روزنامه‌نگار و فعال سیاسی اتریکایی وجود دارد که می‌گوید «بسیار سخت است فردی را پیدا کنید که می‌فهمد در حالی که عواید مالی او در گروی نفهمیدن است.» اگر واقعاً به دنبال آن باشید که ثروتمندان با مردم عادی افزایش ثروت‌مندانی برمی‌خورید که هزینه‌های گزافی برای زنده نگه داشتن این ایده صرف می‌کنند.اکنون یک ایدئولوژی فراگیری وجود دارد که می‌گوید دولت هیچ فایده‌ای ندارد و حضور آن صرفاً ضرر است؛ چرا باید دولت پولی را که افراد به دست می‌آورند از آنها بگیرد و صرف امور بیوهوده دولتمالاری کند؟ این موضوع در حالی مطرح می‌شود که جایی که پول به آن می‌رود، دقیقاً اینجا

نیست.به گفته کروگمن، نکته مهم این است که بررسی‌ها نشان می‌دهد که این ایده بیشتر در میان اندیشمندان و نظریه‌پردازان محافظه‌کار طرفدار دارد، در حالی‌که عموم مردم غالباً از دولت مطالبه دارند که به دریافت مالیات بیشتر از ثروتمندان اقدام کرده و عواید آن را خدمات تأمین اجتماعی و همچنین تأمین بهداشت عمومی هزینه کند. ولی سؤال این است که چرا ایده‌هایی که پشتیبانی مردمی زیادی می‌کنند پول هایشان صرف خودشان نمی‌شود؟ او در پاسخ به این سؤال چنین جواب می‌دهد: جمله‌ای معروف از آنتون سیکلتر، روزنامه‌نگار و فعال سیاسی اتریکایی وجود دارد که می‌گوید «بسیار سخت است فردی را پیدا کنید که می‌فهمد در حالی که عواید مالی او در گروی نفهمیدن است.» اگر واقعاً به دنبال آن باشید که ثروتمندان با مردم عادی افزایش ثروت‌مندانی برمی‌خورید که هزینه‌های گزافی برای زنده نگه داشتن این ایده صرف می‌کنند.اکنون یک ایدئولوژی فراگیری وجود دارد که می‌گوید دولت هیچ فایده‌ای ندارد و حضور آن صرفاً ضرر است؛ چرا باید دولت پولی را که افراد به دست می‌آورند از آنها بگیرد و صرف امور بیوهوده دولتمالاری کند؟ این موضوع در حالی مطرح می‌شود که جایی که پول به آن می‌رود، دقیقاً اینجا

کروگمن همچنین در پاسخ به این سؤال که ایده‌های بد «زامبی»، چقدر احتمال دارد که درآیند به زیاد شود، توضیح می‌دهد: در این باره مطمئن نیستم ولی می‌دانم که برخی از این ایده‌ها می‌توانند به مرور زمان مناسب صدمات قابل توجهی وارد کنند. مثلاً در آخرین بحران اقتصادی چنین مطرح می‌شد که کمک کردن به بیکاران اقدامی بسیار مخرب است چرا که آنها را به کار نکردن تشویق می‌کند. از این ایده آسیب‌های بسیاری وارد شد این در حالی بود که در به وجود آمدن آن بحران این موضوع اصلاً فاکتور قابل توجهی نبود. اکنون و در جریان بحران بیماری پاندمیک نیز باز چنین صدهایی به گوش می‌رسد. اکنون

زیرا آب برای ملاحظات بهداشتی و برق هم برای فعالیت‌های مختلف از جمله نیازهای کار درمانی کشور بکنیم جلب است و باید با کیفیت و کمیت مناسب فراهم شود.

ارذکائیان گفت: در ایران وضع

بهتری از متوسط از دنیا و منطقه برای دسترسی به آب شرب داریم که با توجه به توانمندی‌های داخلی در طراحی و ساخت همه سازه‌های آبی، از سد و شبکه زرا تصفیه خانه و نیروگاه‌های برقایی تا زمین‌زی خودکفا شده‌ایم.

۲۵ ■ **پروژه تا پایان امسال به بهره‌برداری می‌رسد**

وزیر نیرو همچنین با اشاره به پوشش «الف ب ایران» تصریح کرد: در حال حاضر در هفته چهاردهم این پوشش ۵۳ پروژه با سرمایه‌گذاری ۱۴ هزار و ۲۵۰ میلیارد تومان به ثمر رسیده و تا پایان سال نیز به وعده ۲۵۰ پروژه عمل خواهد شد.

وی افزود: بر همین اساس هفته آینده در یازدهمین هفته این پوشش از طرح‌های توسعه منابع آب و خاک مرزی با حضور رئیس جمهوری بهره‌برداری خواهد شد.

وزیر نیرو: توسعه صنعت آب ایران همپای پیشرفته‌ترین کشورهای جهان

وی این برخورد را به چاهی عمیق تشبیه کرد که هر گروهی که می‌آید آن را عمیق‌تر می‌کند و گفت: مقابل آن چاه عمیق، یک مناره‌هایی هم به عنوان کار دولت می‌تواند بگوید در تجدیدپذیرها این کارها را کرده و شخص دیگری نکرده است، اما درباره دستاوری مانند سدسازی باید نسبت به گذشته طرح، اطلاع‌رسانی شود. **سال پرکار دولت دوازدهم** وزیر نیرو به سال آخر دولت دوازدهم اشاره کرد و خاطرنشان ساخت: امسال سال پرکاری است که باید با اطلاع‌رسانی درباره فعالیت‌های انجام شده اطلاع‌رسانی کرد.

در جامعه شهری در جهان حدود ۸۵ درصد در کشورمان نزدیک ۱۰۰ درصد است.

وی با بیان اینکه همچنین دسترسی در جامعه روستایی دنیا ۵۳ درصد و در کشورمان ۸۲.۵ درصد است، تصریح کرد: اما به دلیل وجود این تفکر اشتباه که تغییر دولت‌ها را همانند تغییر نظام و رژیم سیاسی تلقی می‌کنند، این دستاورد نمایان نشده است.

وی با خاطرنشان کردن اینکه به دلیل این تفکر، مشکلات، بزرگتر از آنچه هست نشان داده می‌شود، اضافه کرد: این گونه یاد نگرفته‌ایم که نسبت به مردم ابراز محبت کنیم و فقط یک راه بلدیم و آن بزرگ کردن کمبودهاست.

■ **برخوردمان نسبت به تغییر دولت‌ها نباید همانند تغییر رژیم باشد**

وزیر نیرو به وجود یک مشکل مزمن در همه عرصه‌های کشور اشاره کرد و خاطرنشان ساخت: مشکل آن است که با وجود گذشت ۲۰ سال از جمهوری اسلامی هنوز یاد نگرفته‌ایم که مناطق فاقد دسترسی به آب نیز است، افزود: اکنون متوسط دسترسی به آب

وزیر نیرو با بیان اینکه ۲۵۰ پروژه صنعت آب و برق تا پایان امسال به بهره‌برداری می‌رسد، گفت: عملکرد جمهوری ایران در آب و برق، تنه به تنه کشورهای توسعه‌یافته جهان می‌زند.

«را اردکانیان» در جریان بازدید از خبرگزاری جمهوری اسلامی به مناسبت روز خبرنگار اظهار داشت: یکی از حقوق مردم لذت بردن از داشته‌های خود است، در حالی که ما این دستاوردها را به آنها نشان نمی‌دهیم. بیشتر مواقع به این خواسته مردم بی‌توجهی می‌شود.

وزیر نیرو توجه به خواست مردم را کاری ظریف و هنرمندانه دانست و خاطر نشان کرد: توجه کردن به خواست مردم، علمی است که باید یاد گرفت.

■ **کلاه از بزرگ‌نمایی کمبودها**

به گزارش ایرنا، اردکانیان با یادآوری اینکه اکنون یک پایتخت اروپایی وجود دارد که ۵۲ درصد تلفات شبکه آب شهری داشته و حتی دارای مناطق فاقد دسترسی به آب نیز است، افزود: اکنون متوسط دسترسی به آب